

Osaan yhteiskunnallisia tehtäviä tarvitaan enemmän kuin toisiin kirjallisten opintojen pohjalla hankittuja tietoja. Tätä varten ovat tarpeen korkeammat oppilaitokset n.k. oppikoulut (esim. lyseot, yhteis- ja tyttökoulut) ja ammattikoulut sekä näille jatkona korkeakoulut (yliopisto ja teknillinen korkeakoulu). Valtion oppikoulut kuten tiedämme, ovat järjestetyt siten, että 5 alinta luokkaa muodostavat n.k. keskikoulun erikoiskursseineen niitä varten, jotka haluavat siirtyä käytännöllisille työaloille joko suoran tai ammattikoulujen kautta. Korkeammat luokat taas tarjoavat tietoja korkeakoulu-opintoihin siirtymistä varten.

Vähän kerrallaan on vakiinnuttu siihen terveeseen ja luonnolliseen käsitykseen, että jokaisen yhteiskunnan jäsenen on antauduttava niille työaloille, joita varten hänellä on luonteisimmat taipumukset. Lapsen kuulumista n.k. sivistyneeseen silityluokkaan alkoon semmoisenaan suinkaan katsottako velvoittavan häntä suorittamaan korkeampia opintoja vanhempiensa sivistystason saavuttamiseksi. Tosin taipumukset kirjalliseen opintoihin useinkin ovat perinnellisiä, mutta usein tavataan selviä taipumuksia käytännölliselle alalle ja samanaikaista vastenmielisyyttä lukuhommiin tietopuolisesti sivistyneitten lasten joukossa. Samanaikaisesti saatetaan lahtea mitä oivallisimpia lukumiehiä käytännön miehen kodista. Senpäävuoksi olkoot taipumukset ja luonnonlahjat, eikä suinkaan vanhempiensa sääty ja omaatit määränässä sen, antautuko alkuopetuksen saanut poika tai tyttö käytännön aloille vaike jatkaviin tietoopintoihin.

On mielenkiintoista he äitä mitenki tässä suhteessa todellakin osat saattavat vaihtua. Lukuvuonna 1914-15 esim. oli valtion poikakouluissa noin 8,000 oppilasta. Naista 2,800 oli sellaisten kansalaisten lapsia jotka on totuttu pitämään tietopuolisen sivistyksen saancina, samalla kun 5,200 oli syvien rivien lapsia. Valtion tyttökouluissa olivat vastaavat luvut 3932 ja 7745. Valtion korkeammista oppikouluista siis vain noin 1/3 kuului n.k. yläluokkaan. Tähän tosiseikkaan kannattaa kiinnittää huomiota. Oni köyhän ja oppimattoman vanhemman lapsi on saavuttanut tietoja ja hyvinvointia, oni tietorikkaan ja varakkaan isän poika on jäänyt vähätietoiseksi ja hunningollekin kunto ja työtarmo ovat päätelijöinä.

Varattomien, mutta lahjakkaitten oppilaitten pyrkimyksiä on tieteenkin kaikin tavoin tuettava. Lukukausimaksut valtionoppilaitoksissamme ovat varsin matalat ja vapaaehtoja on sekä näissä että yksityiskouluissa.

Mutta tärkeimpiä tekijöitä ovat ahkeruus ja säästäväisyys. Mutta ahkeruus ja säästäväisyys ovat harvinaisia hyveitä heidän kansansa keskuudessa, olipa sitten kysymyksessä sääty tai omaatti tahansa. Mutta nämä ominaisuudet olisivat välttämättömät sekä opiskelville itselleen, että vanhemmille, jotka heidät opinteille kustantavat. On muistaminen, että useimmat niistä suvuista, jotka nykyään luetaan yläluokkaan kuuluviksi, ja joita moni ajattelee kadonnein, ovat edullisen asemansa saavuttaneet oman jäsentensä kannollisuudella, ahkeruudella ja säästäväisyydellä. Toisinaan ovat nämä esityöt löydettyvissä hyvinkin kaukaisilta ajoilta, toisinaan lähimmäisistä ajanjaksosta. Liiköhan nämä ominaisuudet ole kauvemaksi kantavia ja pysyvää läsnä oloa kuin se mikä saavutetaan kivärein ja pistimin.

Epa-oikeutetun vorallisuuden keräämistä ovat oine hajoittaneet sekä lukeneet että luvasta syrjäin jääneet. Lähimmäisensä vahingoittaminen ainakaan ei ole tosisivistyksen hedelmä.

Kapina on seisauttanut koulujemme toiminnan. Koska palautetaan laillinen olotila, jotta koulutkin jälleen voivat aloittaa hyödyllisen toimintansa? Silloin kaikki kansalaiset tässäkin maassa pääsevät tajuamaan että tiedot, ahkeruus ja säästäväisyys ovat tehokkaampia keinoja kaiken yhteiskunnallisen pahan poistamiseksi kuin viha, väkivallan työt ja kansalaissota? Kapinaa ja vallankumousta voinee tuonempanakin suosia työhön haluton joutoväki. Rauhaa ja järjestystä haluavat kaikki ahkerat ja edistysmieliset rehelliset kansalaiset.

Ruunien kauppiaat.

Päivä päivältä kasvaa punakaartilaisien hillitön raakuus. Vaikeata on sanoa mikä heidän hirvittävästä rikoksistaan jumalallista ja inhimillistä oikeutta vastaan suurin on. Inhoittavuudessaan voittamaton lienee tähän saakka kuitenkin se kohtelu, mitä ne osoittavat teurastamiensa rauhallisten kansalaisten ruuniita kohtaan.

Paljaaksi ryöstettyinä ja raadeltaina, rautoilta peitekin vietyinä, ovat uhrien ruuniit, joita nämä "luokkatietoiset" "aatteen puolesta" taistelevat hurjimukset ovat raahanneet niin sanotuille koleraporakeille. Sittemmin on annattu yleisölle kehoitus hakea omaistensa ruuniit pois. Mutta suuresti hämmästyy se, joka luulee ne sieltä lunnaitta saavansa. Päinvastoin häneltä vaaditaan korkeita verirahoja, hän saa maksaa murhaajille satojakin markkoja siitä, että saa kuljettaa pois murhatun

omaisensa..anattomaksi nykyistyy tälleistä ääretöntä raakuutta,tyrmissä tyttävää raunioiden häväistystä ja kourpitsamista ajatellessa.Kun sano-
ma siitä ehtii levitä kautta maan,kautta koko sivistyneen maailman m-
dostuu se yhdeksi niistä tukevimista nauloista,joilla meikäläisten
risyttävän hirruvaltapolitiikan kuolinkirstu lyödään kiinni ikuisiksi
ajoiksi.Sen sanoman rinnolla jäävät varjoon ne entiset,tähän saakka
voittamattomiksi luullut kirkkojen ja hautojen häpäisemiset ja raasti-
miset,joihin punaksartilaiset ovat jo tätä ennen tehneet itsensä syy-
pääksi.

Y h t ä i s k u n n a l l i n e n v a l l a n k u m o u s

Ei ole leikintekoa.Ei ehe liene Suomessa yhtään valistunutta työ-
läistä,joka ei tuntisi,ettei tällaisen vallankumouksen aika vielä ole
koittanut meillä enemmän kuin muillekaan kansoille. - Osuustoimintaty-
tä tehdessämme olemme toivoneet,että sekin aika vielä tulisi kehityk-
sen rauhallisten lakien tuloksena,jolloin nykyisen kapitalismin sijaa-
on astunut toinen oikeudemmaisempi taloudellinen järjestelmä.Sitä v-
ten olemme tahtoneet kansan pohjajoukkoja taloudellisenkin yhteistoi-
mintaan kasvattaa.Ken lähtee rajattoman lisi maksusitoumuksenn,jos em-
muilta mailta saa luottoa?Varma on,että länsimaat vielä tietymättömi-
si ajoiksi jäävät kapitalistiksi.Venäjä taas ei hevillä pääse kon-
kurssistaan o-ille jaloilleen. -

Sosialistinenkaan osuustoimintaväki ei voi olla muuta mieltä kui-
että viime kesänä saadun kunnallislain turvissa olisi toistaiseksi ty-
dyttävä kunnallissosialismia kokeilemaan. - Se,mitä sen jälkeen on
opittu,määrätköön joko uskallamme koko "lafkan" ottaa haltuunne. - Ny-
kyinen kaappaushallitus ei ole muodostettu osuustoimintaväestä,eikä se
kokemuksesta tiedä,mitä merkitsee kansanvaltainen talousasiain hoito.
Luovaa työtä ei se hallitus sen vuoksi pysty suorittamaan.

S i r o l a p r o f e e t t a n a .

Sosialidemokratisen puolueen kustannuksella ilmestyi ~~muutava~~ muu-
tama vuosi sitten "Suomen sosialidemokratisen puolueen ohjelma lyhyil-
l- selityksillä varustettuna" Sirola. Kuten tunnettua,on Suomenkin so-
sialidemokratisen puolueen ohjelmassa "täydellinen yhdistymis-kokoon-
tumis-,lausunto- ja painovapaus".Painovapaus kohtaa selittäessään kir-
joitti Sirola:

"Hallitsevain kaikkein hellimmän huolenpidon alaisena on aina ol-

the first of these is the fact that the
the second is the fact that the
the third is the fact that the
the fourth is the fact that the
the fifth is the fact that the
the sixth is the fact that the
the seventh is the fact that the
the eighth is the fact that the
the ninth is the fact that the
the tenth is the fact that the

the eleventh is the fact that the
the twelfth is the fact that the
the thirteenth is the fact that the
the fourteenth is the fact that the
the fifteenth is the fact that the
the sixteenth is the fact that the
the seventeenth is the fact that the
the eighteenth is the fact that the
the nineteenth is the fact that the
the twentieth is the fact that the

the twenty-first is the fact that the
the twenty-second is the fact that the
the twenty-third is the fact that the
the twenty-fourth is the fact that the
the twenty-fifth is the fact that the
the twenty-sixth is the fact that the
the twenty-seventh is the fact that the
the twenty-eighth is the fact that the
the twenty-ninth is the fact that the
the thirtieth is the fact that the

the thirty-first is the fact that the
the thirty-second is the fact that the
the thirty-third is the fact that the
the thirty-fourth is the fact that the
the thirty-fifth is the fact that the
the thirty-sixth is the fact that the
the thirty-seventh is the fact that the
the thirty-eighth is the fact that the
the thirty-ninth is the fact that the
the fortieth is the fact that the

lut painettu sana, tuo meren terävin miekka, joka vielä vuosituhanten ta-
kaakin voi henkiä sitoa ja vapauttaa. Sen purevia hampaita on koetettu
skoilla ja vankiloilla tylsystää, kuonokopilla tehdä vaarattomiksi ja
suukapuloille kokonaan sitoa. Mutta tarhaan. Sortovuosina, jolloin meil-
läkin kaikki "vaaralliset" lehdet ja kirjet joko olivat lakkautetut
tai ennakkosensuurilla huolellisesti karsitut, näimme selvästi kuinka
salaisen kirjallisuuden kautta edesvastuutonta ja vallassa olijoille
paljoa vaarallisia mielipiteitä levisi kuin vapaan ja lainalaisen
sanomalehdistön palstoille konsanaan. --

Sitten on vapautta käytettäessä osotettu, että maailma, ei edes
pieni yhteiskuntammekaan, ole tuhoutunut, vaikka sanomalehdet ilman esi-
tarkastusta ovat tuonneet julkii eri ryhmien mielipiteitä. Painovapau-
destaan on Suomen työväki nyt oppinut pitämään kiinni ja tulee se sitä
vertaamaan ja käyttämään toivolla tahi toisella, samalla kaikin voimin
koettaen säädettyä "painovapauslakia" saada uudistetuksi."

Näin lausain Sirola niin pitkälle menevästä "kuonokoppa"- ja "suu-
kapula"-politiikasta eivät pimeimpään sortovuosien vallassa olijat o-
sanneet uneksiakaan, kuin mitä nykyiset vapaansanan sortajat harjoitta-
vat. Mutta Sirolahan itsekin ennusti, että tämä tapahtuu "turhaan". Ja
eiköhän Suomen työväen olisi ohjelmansa mukaisesti noustava pikaisista
painovapautta vaatimaan?

K a t a l u u d e n h u i p p u .

Ei ole mitään outta, että "Suomen valtuuskunnan tiedonantaja" si-
sältää sellaista, jonka kirjoittajat itsekin tietävät valheeksi. Me ih-
mettele sitäkin, että yksityiset "kansanvaltuuskunnan" jäsenet esittä-
vät julkisesti valheita. Mutta ei sittenkään olisi odottanut, että mai-
nittujen herreiden taidella harjoitella laaditussa lausunnassa poiket-
taisiin siihen määrään totuudesta, kuin 27 p. helmikuuta 1918 päivätyssä,
nykyisen hallituksen senansaattajassa julkaistussa "Suomen kansan-
valtuuskunnan jäsenten yhteisessä lausunnossa" on tehty.

Huippuunsa kohoas kataluus, kun herrat "kansanvaltuuskunnan jäse-
net" syyttävät porvaristoa siitä, ettei sen puolesta "paheksuvaa ääntä
nouse", että se "vaikenomalla suosii aseellisten kätyriensä verenhinok-
sia julmuuksia".

Onko milloinkaan kuultu katalampaa väristelyä? Kaikki vähänkin
totuudesta välittäneet lehdet - yksinpä jotkut sosialidemokratisetkin
- lakkautetaan, toiselta kansan osalta riistettään alkeellisin kansa-

**-lakkautetaan, toiselta kansan osalta riiste-
tään alkeellisin kansa**

